

# Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

**ELŐFIZETÉSI ÁR:**  
 Helyben: . . . . . 1 kor. . . . . 50 fill.  
 Vidéken: . . . . . 1 kor. . . . . 50 fill.  
 Egy hónapra . . . . . 3 . . . . . 30 .  
 Negyedévre . . . . . 4 . . . . . 50 .

Felelős szerkesztő:  
**II. J. MÓRICZ PÁL**  
 Kiadók és lap tulajdonosok:  
**HOFFMANN és KRÖNÖVITZ.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
**DEBRECZEN,**  
 Plac-utóza 47. és 48. szám.

## Közös hadsereg és nagyhatalom.

Irta: Szász Zsombor népképviselő.

Azt mondja az osztrák politika, hogy az önálló magyar hadsereg veszélyezteti a nagyhatalmi állást.

Ha az osztrák politika a nagyhatalmi állás fogalmát ma is úgy konstruálja, célját ma is abban keresi, amiben kereste a tizenkilencedik század leforgása alatt és ha a magyar királyi hadügyi felségjogait a huszadik században is azokkal a suppositiókkal, olyan miniszteri felelőtlenség mellett akarja gyakoroltatni, mint gyakorolta a múlt századok alatt, akkor igaza van. Ha a nagyhatalmi állás ma is azt teszi, hogy mi készen kell, hogy álljunk egy állami egységre (a rekvizitum) nemzeti küzdelmének enyomására, hogy dán területeket segítsünk Poroszországhoz anektalni s fegyverrel induljunk imperialis politikát csinálni: akkor az önálló magyar hadsereg veszélyeztethetné a nagyhatalmi állást, amennyiben a magyar országgyűlés közvelelőül és egyedül vonhatná felelősségre a király tanácsadóit, a hadügyi és külügyi minisztert. Az absolutizmus alatt megtörténhetett, hogy magyar ezredeket küldjének Itáliába és Schleswigbe; a hatvanhetes kormányok alatt felelőtlenség érezhette magát a delegációban az a közös miniszter, kinek háta mögött Ausztria és a volt liberális párt állott, de az igazán liberális, alkotmányos Magyarországon a hadügyminiszter érezni fogja kötelességét, s ha nem érezné, éreztetnők vele mi.

De ha a nagyhatalmi állás nem azt jelenti, hogy a mi hadseregünket nemzetek függetlenségének elnyomására használják — akkor az osztrák politikának nincs igaza. Mert ha a nagyhatalom célja az, hogy a mi államunknak és Ausztriának területi épességét és e két állam területén lakó magyar és osztrák alattvalók jogait megvédje, akkor ez a cél teljesen összeesik azzal, a mi e két államnak s e két állam minden egyes polgárának célja és törekvése.

Azonban, ha a nagyhatalom akceptálná azt, hogy ma, a huszadik században a hadseregnek más célja nem lehet, mint ez, akkor micsoda jelentősége van reá nézve annak, hogy közös-e a mi hadseregünk, vagy nemzeti? Vajjon mi jelentősége van annak, hogy két állam hadseregének vezénylete egységes és kommandója német? Hiszen világos, hogy a mi országunk védőképessége nem ugyanaz azzal az erővel, amit mi a nagyhatalom szolgálatára a közös hadseregbe adunk, hogy ezt a földet nem a német nyelvű közös hadsereg, nem is a honvédség, hanem védi ennek az államnak minden polgára, a magyar nemzet. A nagyhatalmat ma a mi oldalunkról szolgálják a számszerint megállapított magyar ezredek, egyetlen szál emberrel se több, német kommandó és osztrák kétfejű sas alatt, annyi lelkesültséggel, amennyit egy idegen nyelv

és feketesárga zászló képes önteni beléjük. A magyar államot azonban védelmezzük mi, mindnyájan, százezer ember, egy millió, az egész nemzet, minden fegyverfogható, mert nekünk, a kik e földön élünk és itt akarunk meghalni, minket nem törvény hajt fegyver alá, nem kell uniformis és nem kell egységes nyelv, ha ennek a földnek a védelmére hívnak.

Ha tehát a nagyhatalmi érdek a két állam polgárainak érdekével ugyanazonos volna, akkor nem a hadsereg közösségének megóvása kellene, hogy a cél legyen, hanem az a mód, amely mellett mi legnagyobb készséggel védjük a saját államunk és Ausztria jogait. Pedig ha az okozati összefüggésben visszafelé megyünk, éppen közösséghez való ragaszkodás, amely a legrosszabb módja egy tehetős és odaadó hadsereg főtartásának, mutatja meg világosan azt, hogy a nagyhatalmi érdek nem ugyanaz, mint az államok érdeke; világosan megmutatja, hogy itt nem mirőlünk van szó, nem mirőlünk, egyes emberről, állampolgárokról, vagy a köz érdekéről, hanem egy dynasztikus érdekéről.

Kinek áll érdekében az összbíroda'om? Kinek áll érdekében a közös haza? Magyaroknak, csehnek, németnek? Magyarra akarjuk mi tenni Ausztriát? Miért állunk mi ellene a cseh királyságnak s egy foederalis Ausztriának? Ideálunk-e nekünk egy vérbe fulasztott egységes nemzet, amelynek nincs joga, nincs kenyere? És ideálunk lehet-e nekünk, hogy vérbe fullasszunk egy államot, ha örendelkezési és nemzeti jogait követeli? Hát nekünk kell a nagyhatalom?

Mi apró emberek, mi a nemzet, kiknek egyetlen ideálja a kulturális fejlődés; mi, a kik egyenlővé akarunk tenni mindenkinek jogban és emberi mivoltában; a kik a gazdasági fejlődést és jólétet csak egy tisztessége, verseny és a megélhetéshez való jog kölcsönös elismerésében keressük és inkább éhen halunk, hogysémm vérbe gázolva jussunk vagyoni javakhoz — mi már sohase fogjuk elismerni s azoknak, a kik minket követnek, mást nem fogunk hirdetni, intm azt, hogy fegyver és hadsereg másra, mint e haza földjének és polgárai szabadságának védelmére nem való. És erre nem elég a nemzeti hadsereg?

Ma még egy autokratikus minoritás, egy imperialis, conservativ kormány harszterre tudott huzcolni nemzeteket dynasztikus és nagyhatalmi érdekekért. De husz év múlva nem fog. Vagy tíz év múlva sem fog. Mert mi tanítjuk és hirdetjük, mint, a hogy eddig csak a szentírásból tanítottak papjaink, hogy aki másért, mint hazájának védelmére fegyvert fog ki, fegyver által vész el. Arra mind készen állunk, hogy e földet védelmezzük. Készen vagyunk arra is, hogy a társállam jogait megvédjük. De emlékezzenek meg az osztrák katonák arról,

a mit a legnagyobb norvég államférfiu mondott: „Az az erő, amelylyel Norvégia bír, a veszély óráiban Svédország legnagyobb segítsége lesz. De ha nincs meg a készség, hogy segélyére legyünk, ott lehet a nagy hadsereg papiron!”

Hát akkor miért a nagyhatalom? És mire való a közös hadsereg?

## Politikai híreink.

Budapest, március 28,

Hónapok óta húzódik a válság és ma is ott van, ahol volt; a korona és a nemzet között nincsen közeledés és még a beavatottak, de még a beavatottak beavatói sem tudják, hogy mi lesz.

Tény csak az, hogy a Tisza-kormány április 4 én már nem akar hivatalban lenni. Megirtuk azt már tegnap, valamint megirtuk azt is, hogy tiszta hivatalnok minisztériumra is gondolnak. Ilyen minisztérium listájára gondolni még korai, mert egyelőre még három irányzat küzd a trón körül és a király még nem döntött, hogy melyikhez csatlakozik.

Az egyik irányzat a koalíciós pártoké, kik egyszerűen várják, hogy Andrássy Gyula kapjon a közös program alapján megbízást, a másik irányzat Tiszáéké, kik a tiszta hivatalnok-minisztérium révén szabadulni akarnak a kormányzás terheitől és a harmadik a bécsi irányzat, mely Khuen elnökléte alatt képzel olyan kormányt, mely mindenre képes, elnapolásokra, házfelosztásra és az országnak rendeletekkel való kormányzására is.

Az ellenzéki szövetség számos tagja ma is azt hiszi, hogy a király még április 4 ike előtt engedni fog; egyes vérmesebb képviselők azt is tudni vélik, hogy a király Andrássyt holnapra ismét hivatja és hogy most már meglesz a megegyezés: szombatra Andrássy már meg is kapná a megbízást a kormány megalakítására. Jó volna, ha így lenne; lehet, hogy így lesz, de vajjon így lesz e tényleg, azt maga a király sem tudná megmondani.

### Mit csinál a szabadelpvüpart?

Hogy meglesz-e április 4-ére a Khuen-kormány? Bajosan. Ha nem lesz koalíciós kabinet, előbb vagy utóbb rá fog kerülni a sor Khuen álmának megvalósítására; de

# Hölgyek!

meglesznek lépve, ha a most érkezett tavaszi újdonságainkat meglátják. Ne méltóztassanak addig női- és gyermek felöltőket vásárolni, míg felette dus raktárunk és solid kiszolgálásunkról meggyőződést nem szereznek.

Tisztelettel

## Darvas Testvérek

női- és gyermek felöltő áruháza

DEBRECZEN, Főtér a Hungaria mellett

az országgyűlés megnyitáig alig. Ennek a szabadelvűpárt holnapi értekezlete fogja útját vágni. A kigondoló-bizottság még nem fejezte be munkáját, nem készítette még részletes programot, talán nem is fog készíteni; hanem máris megállapította azokat az elvi alapokat, melyeket Tisza István holnap a szabadelvűpártnak elfogadására fog ajánlani. Ezek az elvek az eddigi tanácskozási eredményeképpen ilyenformán szűrődtek le:

1. A kormányalakítás dolgában a szabadelvűpártnak semmi missziója nincsen. Egyrészt respektálnia kell a korona kinevezési jogát, másrészt az új többséget, hogy a maga politikájának érvényét szerezhessen. A kormányválságnak csakis és kizárólag a korona és a koalíció az alkotmányos tényező, a szabadelvűpártnak csak a passzív szerep jut, hogy bevárja a kormányválság megoldását s az új kormány programjához mérje magát és teljesíti vele szemben a parlamentben a maga törvényhozó, bíráló és elpropagáló tisztjét. Szabadelvű kisebbségi kormányról nem lehet szó; ezt kizárja a nemzet verdiktje.

2. A szabadelvűpárt alkotmányos és nemzeti missziója a mai áramlattal szemben intakt tisztaságában fentartani a nemzeti és szabadelvű politikát hatvanhetes alapon, hogy a nemzetnek, mikor ismét választ, választása is legyen és visszatérhessen mohó és könnyelmű előrerohanás után a józan, gyakorlati és biztosabb politikára.

3. A szabadelvűpárt nemzeti politikája nem átmenet a függetlenségi politikához, mert betetőzésül nem a perszonáluniót, hanem a Deák Ferencz kiegyezésére alapján erősödő nemzeti Magyarországot óhajtja.

Igy fogja a szabadelvűpárt holnap a maga álláspontját körvonalozni. Ebből tehát az folyik, hogy nemcsak a párt mint olyan, hanem egyetlen tagja sem — ha a pártban akar maradni — nem alakíthat kormányt; hogy a párt a koalíciós kormánnyal szemben ellenzékbe megy és esetleges hivatalnok-minisztériummal szemben várakozó álláspontot helyezkedik. Az utóbbi támogatására megvan a hátsó ajtó abban, hogy a párt „egyrészt” a király kinevezési jogát respektálja.

#### Kinevezések.

Még egyre nevez ki és léptet elő a Tisza-kormány. A hivatalos lap mai számában egyszerre három előléptetést is közöl. A király a pénzügyminiszter előterjesztésére Madarassy Gábor dohányjüvedéki központi igazgató minisztertanácsossá, Hoór Lajos és dr. Barthos Andor miniszteri titkárok pedig a kereskedelmi miniszter előterjesztésére osztálytanácsosokká neveztettek ki. Gomperz Miksa budapesti és Gomperz Zsigmond bécsi lakosok a nemességközhöz a „dentai” előnevet kapták — díjmentesen!

#### Bécsi lap a válságról.

Az „Extrablatt” ma reggeli kiadása berlini levelet közöl, mely a magyar válsággal foglalkozik. Állítólag jól beavatott forrásból veszi azt a hírt, hogy a koalíciós kormány katonai engedmény alapján létre fog jönni. Az engedmények volnának: elvi kijelentés, mely elismeri a magyar nemzet jogát a magyar vezényleti nyelvre; behozatali határidő nincs, vagyis a jog egyelőre papirosjog. A katonai bírások a hadsereg magyar részében magyar lesz. A magyar ezredek ma-

gyar zászlót és jelvényt kapnak. Az ujonczokat ugyanolyan mód fogják felkeszteni, mint a honvédujonczokat. A levelező szerint ezek mellett az engedmények mellett lesz koalíciós többség, mely bele fog nyugodni, hogy a gazdasági kiegyezés utóljára meghosszabbíttassék és meg lehessen kötni a kereskedelmi szerződéseket.

#### Szögyény újabb kihallgatása.

Szögyény-Marich László ma délelőtt ismét a királynál járt és ugyancsak ott járt gróf Tisza István miniszterelnök is. Szögyény 10 órakor, Tisza fél tizenegykor érkezett a várba és fél tizenkettőkor együtt jöttek el. Szögyény már harmadszor volt a király előtt, ami tisztán annak a ténynek tulajdonítható, hogy ő felsége szereti a berlini nagykövetet és kíváncsi arra, hogy a napi politikától távol eső tárgyilagossággal megfigyelő miféle véleményt alkot magának a helyzetről.

Annyi kiszivárgott már, hogy Szögyény, — aki éppenséggel nem szándékozik berlini állását ott hagyni — eddigelé azt javasolta a királynak, hogy a kereskedelmi szerződések és a gazdasági kiegyezés sima lebonyolításának biztosítása mellett engedjen a katonai téren annyit, amennyit lehet.

Tisza mai kihallgatása csak arra való, hogy a király egyeztetesse Tisza és Szögyény véleményét. Azt beszélik, hogy a mai kihallgatások során vagy után a király végleg döntött és határozott, vajjon újabb meghívatja-e Andrásyt és ezzel az engedmények, vagyis a koalíciós kabinet terére lép avagy elfogadja-e tiszta hivatalnok-minisztérium tervét?

Szögyény-Marich László a kihallgatás után gróf Andrassy Gyulát kereste fel és vele háromnegyed óra hosszat tárgyalt. Azután szállításra hajtott, hol azt mondta a hírlapíróknak: „Én sohasem voltam megbízott, soha homo regius, a király csak tanácsomat akar”. Arra a kérdésre, hogy meddig marad még itt, azt felelte: „Talán holnapig, vagy holnaputánig”.

Más beavatott oldalról arról értesülünk, hogy Tisza erősen ameillet kardoskodott a király előtt, hogy Szögyény vállalja a kabinetalakítást, míg Szögyény Andrassy mellett foglalt állást. Innen van, hogy Szögyény elutazása még bizonytalan és nincs kizárva annak a lehetősége, hogy akarata ellenére is beleviszik a miniszterelnökségbe.

#### Új választások küszöbén.

Politikai körökben nagy feltűnést keltett Kossuth Ferencz körlevele, a melyet pártja tagjaihoz intézett.

Ez a levél azzal kezdődik, hogy figyelmezteti a képviselőket a párt iránt való kötelességükre. Majd eszükbe juttatja, hogy most folyik az 1906. választók összeírása, legyenek tehát résen, hogy választóik ki ne maradjanak a listából.

Kossuth riadójának azonban az igazi érdekessége csak ezután következik. Ez a rész így szól:

„Ezen alkalmat felhasználom arra, hogy figyelmeztesselek, miszerint kívánatos, hogy kerületed szervezéséhez erősen és személyesen hozzá-

láss, minthogy nem lehetetlen (sőt valószínű), hogy nem sok idő múlva új választások lesznek.”

#### Az uralkodó manifesztuma.

Szabadelvűpárti körökben igen határozottan tudni vélik, hogy a király manifesztumot fog intézni a nemzethez.

Ebben a manifesztumban föl lesznek sorolva azok az okok, amelyek az uralkodót visszatartják attól, hogy a koalíció programját elfogadja.

Ugy értesülünk, hogy a manifesztumot nagyon meleg és közvetlen hangon fogják megírni.

— Szívhez szóló lesz! — mondotta az egyik volt miniszter — és lehetetlen, hogy a nemzet megindulás nélkül olvassa el.

De a manifesztum kibocsátásának határideje még nincs megállapítva. Azonban valószínű, hogy ugyanakkor, amikor az új miniszteriumot kinevezik, a király szözeata is el fog hangzani.

#### Vármegyénk és vidéke.

##### Agyonvert siketnéma legény.

Hajdusámsonból írja tudósítónk: Vasárnap este Lefkovits Jakab bormérésében iddogáltak Piroska József, Agárdi Imre és Bujdosó Gábor legények, a mikor Szilágyi József kívülről megzörgette az ablakot és bekiáltott:

— Jönnék Mátéék!

Erre a három legény, miután Mátéék haragosai voltak, kirohant az utcára, ahol az esti szürkületben megkezdődött verekedés. Azok is hárman voltak: Máté Benjámín, Bakó Imre és Varga István. A verekedés alatt Szőke József 24 éves siketnéma is közbelépett, de vesztére, mert Piroskákéak leütötték. Hármat ütöttek a fejére. Az ütések oly súlyosak voltak, hogy agyarázkódást szenvedett és hétfőn délre meghalt. A gyilkos legényeket a csendőrség letartóztatta. A gyilkosokat kedden az ügyészség fogházába szállították. A legények azt vallják, hogy mindhárman egyet egyet ütöttek a fejére.

##### Bocskay-szobor Hajdusoboszlón.

Míg a hajduböszörményi Bocskay-szobor ügye a megyei és az országos gyűlés daczára alig halad, — addig Hajdusoboszló közönsége vasárnap tartott népes és lelkes értekezleten megalakította a helyi szoborbizottságot, hogy még ez év szeptember 2-án, Bocskay István fejedelem születésének 300. évfordulója alkalmából ércszobrot állítsanak a város főterén. A szükséges összeget társadalmi úton hozzák össze, melynek jórésze máris biztosítva van, mert minden földtulajdonos minden hold földje után 1—1 koronát ajánlott föl és ezenkívül a rögtön megnyitott aláírási iven pár ezer koronát irtak alá. A gyűjtést Kovács Gyula képviselő kezdte meg 2.00 koronával. A szobrot Holló Barnabás fogja elkészíteni, ki a budapesti Bocskay-szobrot is tervezte.

## A Tavaszi idényre

szükséges divat öltönyöket és felöltöket a legmodernebb kivitelben készíték bel- és külföldi szövetből. Tisztelettel

## Moskovits József

uri szabó, Fiacz-utca 40. keresztútján.  
Ugyanott tanuló főívétetik.

Nolke  
elkövetett  
Berlinből  
forradalmá  
járnak el  
s céljaik  
egyik sebét  
mert a ren  
fölsísmerni  
forradalmá  
közöket gy

Eddig  
és Párisból  
ron, de a  
mekkel járn  
lanná tette  
sult helye  
vonjanak h  
zetben és

Vars  
ország is t  
gyarak, s  
felügyelet  
szemmel a  
tanusit a  
A gyárakb  
zák meg  
hogy nem  
szedelmes

Mind  
tett ember  
ne készíts  
varsói me  
valóságos  
bavetők.

Az e  
való volt,  
lyére csal  
nök mind  
ellen köve  
mint ez e

Egyé  
tervári re  
mely a bo  
nek az a  
már semm  
a bombát  
czár és k  
felszabadí

Van  
erő a kics  
ban s ha  
rivel löve  
a munkát  
kormány  
bombának  
befejezésé

Elh

Gyöző m  
szakképzn  
játzott a  
55 éves v  
kolait elő  
dön és B  
gezte. Ta  
vitése vég  
országban  
A régi ke  
a főváros

Olá

Nagyvár  
napra v  
vendégl  
mát csa  
zajra el  
megtám  
nyegetre  
László r  
Miután

## Az orosz bombavető.

Nolken báró varsói rendőrfőnök ellen elkövetett hombamerénylettel kapcsolatban Berlinből még ezeket jelintik: A lengyel forradalmárok teljesen egyetértenek s közösen járnak el az oroszországi forradalmárokkal s céljaik is azonosok. A varsói merénylet egyik sebesültjét erős őrizet alatt tartják, mert a rendőrtisztviselők közt volt egy, aki föllismerni vélte benne azt a vegyész, ki a forradalmároknak a szükséges robbantó eszközöket gyártja.

Eddig ugyanis a dinamitot Svájcban és Párisból csempészték át az orosz határon, de a csempészet igen nagy veszedelmekkel járt mindig s a célját is bizonytalanlanná tette. Azért a forradalmárok nagy sulyt helyeztek arra, hogy olyan embereket vonjanak be a maguk körébe, akik a vegyészeten és a fizikában jártasak.

Varsóban — miután ezt már a rendőrség is tudja — az összes robbantószergyárak, sőt az egyetemi laboratóriumok is felügyelet alatt állanak s mindenkit gyanus szemmel kísérnek, aki különös érdeklődést tanúsít a robbantószerkezték előállítására. A gyárakban rendőri felügyelet alatt motozók meg munka után a távozó munkásokat, hogy nem vittek-e magukkal valamit a veszedelmes eszközökből.

Mindez azonban nem akadályozza a tett embereit abban, hogy a maguk körében ne készítsék el az öldöklő szerszámokat. A varsói merénylet pedig azt bizonyítja, hogy valóságos hadi terveket készítenek a bombavető.

Az első merénylet ugyanis csak arra való volt, hogy báró Nolken a tett színhegyére csalják, mert tudták, hogy a rendőrfőnök mindig megjelenik, amikor a rendőrség ellen követnek el merényletet. A haditerv, mint ez eredmény mutatja, sikerült is.

Egyébiránt a közelmult napokban a pétervári rendőrség elkobzott egy röpiratot, mely a bombát versekben dicsőítette. A versnek az a témája, hogy az orosz nép most már semmitől sem várhat szabadulást, csak a bombától, miután a földi goneviselés, a császár és kormánya nem akar hallani a nép felszabadításáról.

Van annyi megfélemlítő és megtorló erő a kicsiny bombában, mint a nagy ágyuban s ha a császár gonosz politikájáért ez-rirel löveti le a nép fiait, hadd végezze ezt a munkát a kis bomba a császári család és a kormány tagjain. S lesz annyi ereje a kis bombának arra is, hogy a keletázsiai háború befejezésére kényszerítse a császárt.

## Mi az ujság?

**Elhalt műegyetemi tanár** Czigler Győző műépítész meghalt. Kiváló ember, szakképzett tudós volt, aki nagy szerepet is játszott a főváros társadalmában. Még csak 55 éves volt, Aradon született 1850-ben. Iskoláit előbb szülővárosában, később külföldön és Bécsben Hansen vezetése alatt végezte. Tanulmányozás és ismereteinek kibővítése végett két évet töltött Olasz és Görögországban, Kisázsiaiban és Európa nyugatán. A régi kerepesi uti temetőbe fogják temetni a főváros által felajánlandó disztrikthelybe.

**Oláh aranyifjak betyárkodása.** Nagyváradon történt ez az eset is. Vasárnapra virradó hajnalját a Szabó-féle vendéglő előtt 3 fiatalember nagy lármát csapott és lövöldözni kezdett. A zajra elősietett K. Nagy István rendőrt megtámadták, sőt egyik lelövélssel is fenyegette, majd Márton János és Kovács László rendőröknek is neki támadtak. Miután nevüket megmondani nem akar-

ták, a rendőrök lefegyverezték őket és bekisérték a rendőrségre. Itt kisült rólok, hogy kettőjük román joghallgató, névszerint Bugariu Szevér (kinél forgópisztolyt és négy élestöltést is találtak), Mikulás Emil, a harmadik pedig Klintok Jenő állami adóhivatalnok. A bűnügyi eljárást a „hősök” ellen megindították.

**London új nyelve.** London külvárosaihoz az utóbbi időben az idegenek bevándorlók nagy része orosz és lengyel zsidó. Különösen London keleti külvárosában sok az ilyen jövevény, úgy hogy a rendőrfőnökség belátta, hogy a rendet ezekben a városrészekben csak úgy tarthatja fenn, ha ott olyan rendőröket alkalmaz, akik a lengyel zsidó nyelvet értik. E célból száz rendőrt kellett e nyelvre megtanítani, mert az illető városrészekben a bevándorlók zagyva nyelve teljesen kiszorítja az angol nyelvet.

**Bedőlt ház.** Miskolcson vasárnap délelőtt 10 óra tájt Klein Vilmos Széchenyi utca 131. számú emeletes háza összedőlt. A szerencsétlenség áldozata Lipták Anna cselédleány, aki megfulladt a törmelékek közt.

**Majom mint nőbarát.** Egy párisi katonatiszt felesége nagy veszedelemben jutott a minap. Gyanútlanul sétált a boulevardon, amikor a mellékutczából hatalmas orangutang rohant elő s egyenesen a nőre vetette magát, aki hangos kiáltással a közeli házba menekült, de az orangutang nyomában volt és súlyos sebeket ejtett mellén és arczán. A házbeliek és az utca népe botokkal és husángokkal esett neki a fenékvadnak, míg végre sikerült az elalélt nőt karmai közül kiszabadítani.

**Nagy betörés Kolozsvárott.** A kolozsvári rendőrség táviratozza, hogy ott kedre virradó éjjel ismeretlen tettesek álkulcsoscsal fölnyitották Mayer Károly ékszerész kirakatát s mintegy 6000 korona értékű gyűrűt és egyéb ékszert elloptak abból. A rendőrség a betörők kézrekerítésére megtette a szükséges intézkedéseket.

## VÁROSI SZÍNHÁZ.



Folyó szám 204. Bérlet 145. sz. (A)

Debreczen, szerda, 1905. márczius hó 29-én

### Mulató istenek.

Operett 2 felvonásban, előjátékkal.

Holnap, csütörtökön, márczius hó 30-án, bérlet 146-ik szám „B” — harmadszor

### Gábor diák.

A Telegdi K. László alapítványából jutalmazott dráma 3 felvonásban.

**Színházi hírek.** Szombaton mutatkozik be a debreczeni közönségnek Aczél Ilona, az országos színművészeti akadémia végzett növendéke Herczeg Ferencz „Dolovai nábob leánya” című színművében, melyben Jób Vilma szerepét fogja játszani. — Vasárnap este kerül először színre „A rátartós királykisasszony” című 5 képből álló mesejáték, melynek a szövegét Holger Drachmann, zenéjét pedig Jacobi Viktor írta. A mesejáték főbb szerepeit Sugár, a Krémer-pár, Havasy, Iványi és Szilágyi játsszák.

**Az ünneplő színészegyesület.** Az országos színészegyesület kedden délelőtt diszgyűléssel ünnepelte meg fennállásának 25 éves évfordulóját. Az ülést Molnár László alelnök nyitotta meg néhány üdvözlő szóval, amely után Ditrői Mór mondotta el ünnepi beszédét. Vödrös Gyula titkár a nyugdíjintézet 25 éves működését vázolta, végül Tompa Kálmán ünnepi ódát szavalt. A diszgyűlés végeztével az elnökséget választották meg.

## UJDONSÁGOK.

### Városi közgyűlési tárgysorozat.

Debreczen város törvényhatósági bizottsága márczius hó 30-án, csütörtökön délután 3 órakor közgyűlést tart Domahidy Elemér főispán elnöke alatt. A közgyűlés tárgyai a következők:

Polgármesteri jelentés január és február hónapokról; belügyi leirat, melyszerint Kóczián Dezső gyógyszerésznek megengedte, hogy a Homokkertben engedélyezett gyógyszerárát a Homokkert-utczában állítsa fel; az 1903. évi házipénztári zárszámadásra tett észrevételek; belügyi és pénzügyi leiratok az egyenes adó felszólamlási bizottságnak az 1905—1907. évi adókirovési időszakra leendő alakítása; belügyi leirat a görög katólikus templom építése; honvédelmi kormány leirata a loavató bizottság összeállítása; vallás- és közoktatásügyi leiratot, melylyel a Reviczky Orosz-féle alapítványról kiállított alapító oklevelet jóváhagyja.

Sopronvármegye közönségének átirata, a vándorczigányok kóborlásának meggátlása iránt alkotott szabályrendeletre hasonló statutum alkotása végett. Győr város átirata, melylyel az állami közigazgatás közvetítéséből felmerült költségeknek a törvényhatósági joggal fölruházott városok részére leendő megtérítése iránt a kormányhoz intézett feliratát pártolás és hasonló szellemű felirattal való támogatás végett megküldi. Hódmezővásárhely törvényhatóságának megkeresése, melyben az Északamerikai Egyesült Államok volt elnökének: Washington Györgynek Budapesten emelendő emlékszóbrára adományt kér. Abauj Torna vármegye átirata a hadsereg és honvédség pótlóvázási eljárásának módosítása iránti feliratának és Pest-Pilis Solt-Kiskunmegye közönségének a földmívelésügyi miniszterhez a lótenyésztés irányítása s fejlesztése érdekében javaslatba hozott igazgatótanácsnak kinevezése iránti feliratának pártolása tárgyában. Sopronvármegye közönsége az automobil forgalom szabályozása érdekében a m. kir. belügyminiszterhez intézett feliratát támogatás végett megküldi. Löfkovits Arthurnak a városi muzeum javára tett adományra vonatkozó adományozási és ajándékozási okiratot jóváhagyás végett bemutatja a tanács, ugyszintén a számonkérőszék jegyzőkönyvét az 1904. II. feléről.

Tanácsi előterjesztés az építési szabályrendelet megalkotása, az általános szabályozási terv és a Perge-féle ház elidegenítése tárgyában. A közigazgatási bizottságban üresedésben levő bizottsági tagsági helynek választás utján betöltése. A siketnémákat gyámolító debreczeni egyesület megkeresése, igazgatóságába 3 városi bizottsági megbízott kiküldése iránt.

Névszerinti szavazás a kereskedelem és iparkamara tulajdonát képező hatvanutcai 23. sz. háznak közművelődési célokra 72.000 kor.-ért megvétele tárgyában — harmadikban. A város tulajdonát képező eleppusztai 18 hold 663 négyszögöl kiterjedésű szántó- és kaszáló-föld elidegenítése

felett a névszerűt szavazásnak — másod-  
ikben megejtése.

Két rendőrfogalmazó, egy irodatiszt,  
esetleges előléptetés folytán megüresedő  
tisztviselői állásoknak választás útján be-  
töltése. Tanácsi előterjesztés a rendőrség  
létszámának szaporítása tárgyában.

Tanácsi előterjesztés az 1905. évi  
házipénztári költségelőirányzatra tett bel-  
ügyminiszteri észrevételek, — Hajdu Bő-  
szörmény városnak a szarkairtás elrende-  
lése, a hajdumegyei méhészegyesületbe a  
városnak alapító tagjaként belépése tár-  
gyában.

Az ev. ref. főiskola ifjúságának az  
1905. május 7-én városunkban tartandó  
zászlóavatási ünnepélye költségének fede-  
zésére adomány és zászlóján a város czi-  
merének jelvényül használhatása iránti  
kérvénye.

Az ev. ref. egyház részére szükséges  
tantermek és tanítói lakások felépítése és  
költségek fedezete — a Hortobágy hasznó-  
sításának ügyében kiküldött bizottság ki-  
egészítése ügyében — tanácsi javaslat.

Siketnémák iskolája részére fűtő és  
világító anyag adományozása tárgyában  
hozott tanácsi határozat bemutatása.

Tanácsi előterjesztés a birtok-határjel-  
zési szabályrendelet módosítása, a Bánkon  
vágatandó faanyagok vágatási, raktározási és  
szállítási 60 000 korona költségeinek mikénti  
fedezése tárgyában. Több befejezett fegyelmi  
ügy bejelentése.

Tanácsi előterjesztés a debreczeni ur-  
kocsis egyesületnek 1905. folyamán tartandó  
versenyére 2000 korona versenydíj adomá-  
nyozása iránti kérelme, Marx József kérvénye  
magyar honossága megezerzése esetén a vá-  
ros kötelekéből leendő felvételének kilátásba  
helyezése iránt.

Debreczeni Gábor városi hajdu feleb-  
bezése nyugdíjaztatása iránti kérelme tár-  
gyában, — Pércsi József s társai olajütőbeli  
lakosoknak felebbezése az Olajütő rendezése  
és Beke Károly volt városi számtiszt feleb-  
bezése befizetett nyugdíjárulmányai vissza-  
adása iránti kérelme, — Németh András s  
társának mint a Fehér féle ház bérlőinek,  
Varga Lajos volt rendőr felebbezése nyugdíj  
igénye megállapítása iránti kérelme tárgyában  
hozott tanácsi határozatok ellen.

Harsányi Gusztáv s társai homokkerti  
birtokosoknak fellóyomódása. Kálmán József  
debreczeni lakos polgárosítás iránti kérvénye.  
A gyalogrendőrök drágasági pótlék iránti  
kérvénye.

Tanácsi előterjesztés Eisler és Bröder  
czégnak a guti magfák kihasználási határ-  
idejének meghosszabbítása iránti kérvénye és  
Erdélyi István rendőrfogalmazó részére a  
közgyűlés által engedélyezett 1 évi szabad  
ságidő lejártá s fizetésének beszüntetése tár-  
gyában. Nyugdíjazás, özvegyi segélyezés és  
gyermeknevelési járulék megállapítása iránti  
kérvények. Varga István rendőr végkielégítés  
iránti kérvénye.

### Az eladott szobalány regénye.

Rabszolga-kereskedés Debreczenben.

Mondják, hogy 1848-ban, meg-  
szűnt a jobbágyosság — és Debreczen-  
ben még ma is virul az emberi jogok  
legalávalóbb sárbatiprása: a rabszolga-  
kereskedés. Innen szállítják jó darab  
vidék városai a szerencsétleneket,  
akiket kivet magából a társadalom és  
akik nyomorultul pusztulnak el a pos-  
ványban.

## Nem Reklám.

Értesítjük a mélyen tisztelt vevőket hogy 2 óriási raktárt és pedig az aradi Probst Károly  
és társai utóda továbbá a kolozsvári Balog és Reil elsőrendű divatüzletét mi utegy százezer korona  
értékben megvásároltuk és ez által abban a helyzetben vagyunk hogy ruhaszövevényeket, mosó  
árúinkat és asztalneműinket és összes cikkünket készpénzért a lehető legolcsóbb árban  
árusítjuk. Tisztelettel Wallerstein Fülöp fiai Piac-utca kistemplommal szemben.

Uj árjegyzékünk a napokban megjelenik.

Régóta suttogtak már a debre-  
cze ni rabszolgavásárokról, de az elve-  
me lett rabszolga-kereskedők mindig ki-  
sikkannak a büntető igazságszolgáltatás  
kezéből. Most azonban a lélekvesztők  
aligha fogják kikerülni a büntetést. Az  
eset, amely a sok közül napfényre ke-  
rült a következő:

Etunda Teréz viruló szép, 17 éves lány,  
aki már szolgált Debreczenben, e hó 19-én  
visszatért ide Nagykárolyból, hol az apja  
pékmeister, szolgálatot keresni.

Az egyik cselédhelyező intézetben  
jelentkezett a leány, ahonnan elvezették  
Dankó Mihályné veres-utca 4. sz. a. bün-  
tanyájára, ahol az ártatlan, tapasztalatlan  
és iudatlan leányt kitanították, hogy milyen  
kérdéseket fognak hozzá intézni és azokra  
mit válaszoljon. Csakis a leány együgyűsé-  
gének tudható be, hogy az orvos és a főka-  
pitány elé ment és ott a betanult feleleteket  
elmondta.

Mikor a leány — későn — megtudta,  
hogy milyen helyre került, már elveszett.  
Nem menekülhetett, mert vigyáztak reá. (Azo-  
kon a helyeken jól tudnak ám rendőrködni!)  
Egész nap sirt, rimánkodott. Mikor a bün-  
tanyásné látta, hogy nem boldogul vele, vo-  
natra ültette és elvitte Bódi Lajosnéhoz  
Hajdu Bőszörménybe, akinek 40 koronáért el-  
adta. Ez csütörtökön este történt.

De a leány ott is csak sirt és rimán-  
kodott. Vasárnap este a rozshírű mulató  
házban megfordultak Lippai János cipész,  
Pázmány Imre és Steinhardt Lajos bor-  
bélyegedek, akik előtt összetett kézzel kö-  
nyörgött a leány, hogy mentse meg a rom-  
lásból, mert különben elemésztí magát.

Ezek a jószívű, derék iparossegédek el-  
is határozták, hogy megmentik a leányt.  
Hétfőn este ott settenkedtek a bűntanya  
körül, de nem tudták, hogyan hajtsák végre  
a szöktetést. A véletlen kezökre játszott. Ugy  
este 10 óra tájban tűz ütött ki és a zürza-  
varban sikerült a szerencsétlen leányt meg-  
szöktetniök. Egyenesen a rendőrséghez vitték,  
ahol a rendőrkapitány úgy intézte el a dol-  
got, hogy a leányt rendőrrel kísértette ki az  
állomáshoz, miután a ruháit visszaadatta. A  
rendőr, mint aki jól végezte dolgát, a vasúti  
állomáson hagyta a leányt, akit ott Bódi  
Lajosné kerített ismét hatalmába. A lélek-  
kufárnó visszahozta a leányt Debreczenbe  
Dankó Mihálynéhez.

Megtudták ezt a derék iparossegédek,  
akik kedden délelőtt bejöttek Debreczenbe  
és a bűnügyi osztálynál jelentést tettek az  
esetről, egyuttal pedig szemmel tartották a  
bűntanyát. Boldizsár Kálmán dr. a bűnügyi  
osztály főnöke nyomban rendőrt küldött Dan-  
kónéhoz a leányért, aki azonban letagadta  
ottlétét. De a fiatal emberek értesítették,  
hogy ott van. Boldizsár dr. már házkutatást  
akart elrendelni, amikor a rozshírű tanya tu-  
lajdonosnője megorrolta a veszedelmet és  
maga kísértte föl a megrontott, szerencsét-  
lenné tett leányt a főkapitányhoz, aki kény-  
szerutlevelet állított ki számára.

Késő este kísérték a leányt a bűnügyi  
osztályra, ahol a szerencsétlen teremtés kije-  
lentette, hogy megrontóinak példás meg-  
büntetését kívánja. A vizsgálat érdekében  
a leány nem utazott el. A bűnügyi osztályon  
kapott ideiglenes szállást.

— Bőjti istentisztelet. Az ág. ev.  
templomban szerdán délután 3 órakor bőjti  
istentisztelet lesz.

— Kihajtás a Hortobágyra. A vá-  
ros gazdasági bizottsága elhatározta,  
hogy április 2-án a lovak, 5-én pedig  
a szarvasmarhák kihajtását a Horto-  
bágyra megengedi. Elég kár, mert a  
42.000 holdnyi legelőn két hold zöld  
sincsen és magokra vessenek a gazdák,  
ha az idén kétszer annyi jószág fog  
éhen pusztulni a Hortobágyon, mint  
tavaly. Nagy baj azonban a takarmány-  
hiány és a debreczeni gazdák kétség-  
beesetten mondják: *mindegy nekünk  
akár itthon, akár a Hortobágyon  
pusztul el a jószág.* Tudja tehát az  
állattenyésztő gazdaközönség is, milyen  
szomorú esztendő vár reá.

— Szabad iskola. Mint megirtuk  
lapunkban, szerdán délután 3 órakor fog  
beszélni Bosznay István festőművész a min-  
den napi élet művészetéről. Az érdekes elő-  
adás a kereskedelmi akadémia dísztermében  
lesz. Belépti díj nincs. Csak arra kéri a  
rendezésőség az érdeklődőket, hogy pontosan  
jelenjenek meg.

— Debreczen husfogyasztása.  
Nem érdektelen a hivatalos kimutatása  
annak, hogy Debreczen város közön-  
sége mennyi húst fogyasztott a múlt  
évben. E szerint közfogyasztásra ke-  
rült 13.169 juh és bárány, 18.128  
szarvasmarha és 26.949 sertés, össze-  
sen 58.246 darab. A tényleges fogyasz-  
tás azonban ennél sokkal nagyobb.

— Eljegyzés. Ujváry István dohány-  
bevéltő hivatali főnök bájos és művelt leá-  
nyát, Margitát eljegyezte Molnár László  
dohánybevéltő tiszt.

— Az osztálysorsjáték keddi hu-  
zásánál az egyik 10 000 koronás főnyere-  
ményt a 15.730, a második 10.000 koronás  
főnyereményt a 62.489 sz. sorsjegy nyerte.  
A többi nagyobb nyeremények a következők:  
10000 koronát nyertek: 15730 62489  
80045.

5000 koronát nyert: 50464 94658.

2000 koronát nyertek: 4448 4624

5998 9291 12228 30839 35979 46077 58809

55761 77667 82871 84654 86335 90380

91426 96664 98135 100369 103761 108026.

1000 koronát nyertek: 662 1908 2926

3220 7511 14748 16006 17408 19315 20771

23937 24644 29191 38356 41455 46148

51878 52760 54295 54882 65950 68103

72380 73447 73977 87076 97194 98482

99057 105198 105261 105783 106719 106810

108599.

500 koronát nyertek: 78. 376. 5711,

803 4130 5826 9526 13004 13259 13534

14991 19561 22127 22914 23166 23548

25266 25712 26005 26233 26715 27090

30554 31491 32601 74705 36271 39889

40481 42515 45036 45722 46221 53284

54671 59328 60844 61446 619060 63868

66653 67730 68268 69576 72716 72942

75332 75707 77524 78683 84397 90151

91464 92686 93420 93766 99795 101383

105742 107371. A többi kihuzott számok

200 koronát nyertek.

— Nyugdíj helyett öngyilkosság.

A nagyváradi 37. gyalogezrednél An-  
dor Márk őrmester évtizedek óta szol-  
gált, ő volt a tényleges tovább szol-  
gáló altisztek között rangban legidő-  
sebb. Hosszu, becsületes szolgálata

után k  
ezt res  
nyugdíj  
Andor  
tájban  
gálati f  
lövés  
czát, a  
kosnak  
reczeni  
hadnag

László  
Budape  
lakásáró  
tünését  
annak a  
kodó ed  
nal Nag  
a rendő  
Kárpáti  
szerint  
nővel, a  
hogy a  
nevét, s  
vezető  
szinű, h  
relme tá  
városból

Már ré  
Zsigm  
tőségü  
levele  
közörl  
jött ki  
Átment  
nitői á  
nül ele  
tavaszi  
rendőrs  
retlen  
személ  
ócskás  
öltöt é

Márkus  
126. sz  
negyede  
reggeli  
hol idő  
utezára  
nésekor  
kát vise

A debre  
delelőt  
lését a

Mihályn  
renczné  
éves, é  
Erzsébe

Szodrai  
a piacz  
rányt c  
tették.  
Halápor  
mert e  
jelentet  
utca 6  
korona  
ellopott  
naszt e  
aki 5 k

— Toln  
a. lako  
értékü  
a vissz  
ditotta.

után közeledett a nyugdíjazás ideje és ezt restelte a hűséges öreg katona. A nyugdíjba küldés keserítette el halálra Andor Márkot. Hétfőn délután 4 óra tájban kolozsvári-utcza lakásán szolgálati fegyveréből a szájába lőtt. A lövés szétroncsolta az öngyilkos arcát, a ki rögtön meghalt. Az öngyilkosnak egyetlen fia is katona, a debreczeni 39. gyalogezredben szolgál mint hadnagy.

— **Eltűnt joghallgató.** Kárpáti László 20 éves joghallgató néhány nappal Budapesten eltűnt Zöldfa utca 16. számú lakásáról. Szállásadónője a fiatal ember eltűnését követő harmadik napon értesítette annak a nagyszabeni főgimnáziumban tanárkodó édes apját, a ki az értesítésre azonnal Nagyszabentől Budapestre jött. Azóta a rendőrséggel együtt lázasan keresi a fiát. Kárpáti Lászlónak a háziasszonya állítása szerint szerelmi viszonya volt egy énekesnővel, a fiu azonban annyira titkolódzott, hogy az asszony az énekesnőnek sem a nevét, sem egyéb reá vonatkozó nyomra vezető adatot nem tudott mondani. Valószínű, hogy a szerelmes fiatal ember szerelme tárgyával együtt megszökött a fővárosból.

— **Okleveles jegyzőből tolvaj.** Már régebben a bűn útjára tévedt Zsigmond Lajos marosvásárhelyi illetőségű fiatal ember, pedig jegyzői oklevele van. Az őszszel a debreczeni közpórházba került, honnan hétfőn jött ki. Azonnal szerencsét próbált. Átment a kórházzal szemben levő tanítói árvaházba és onnan észrevétlenül elemelte Munka József segédtanító tavaszi kabátját. A meglopott tanító a rendőrségen panaszt emelt az ismeretlen tolvaj ellen, kit Zsigmond Lajos személyében éppen akkor fogtak el az őcskások között, mikor a lopott felöltőt értékesíteni akarta. Letartóztatták.

— **Eltévedt kis fiu.** Hétfőn eltűnt Márkus Györgyné Homokkert-utca II. járás 126. szám alatti lakos, Csehi Ferencz nevű negyedfél esztendőes unokája. A gyermek a reggeli órákban az udvaron játszadozott, hol időközbe magára hagyták, kiment az utcára és nyoma verzett. A gyermek eltűnésekor fekete árvaházi ruhát és posztó sapkát viselt.

— **Gazdasági egyleti közgyűlés.** A debreczeni gazdasági egylet e hó 9 én délelőtt 10 órakor tartja évi rendes közgyűlését a városháza nagytermében.

— **Halálozások.** Meghaltak: Csóka Mihályné ev. ref. 40 éves, özv. Éles Ferenczné szül. Szilágyi Mária ev. ref. 69 éves, özv. Bujdosó Gáborné szül. Nagy Erzsébet ev. ref. 78 éves.

— **Rövid hírek a rendőrségről.** Szodrai István homokkerti 111. sz. a. lakos a piacz-utcán kedden délután óriási botrányt csapott részeg állapotban. Feljelentették. — Szilágyi Gábor 16 éves kondás a Halápon lakó Rácz János nevű gazdáját, mert ez feleségével véresre verték feljelentette. — Sólyom Gézáne Fűvészkert utca 6. szám alatti lakó konyhájából 20 korona értékű fehérneműt ismeretlen tettes ellopott. — Losonczy József rikkancs panaszt emelt tőle különváltan élő neje ellen, aki 5 korona értékű asztalterítőjét ejvitte. — Tolnai Dániel Széchenyi utca 41. sz. a. lakostól ismeretlen tettes 120 korona értékű fehérneműt lopott el. A rendőrség a vizsgálatot valamennyi ügyben megindította.

— **A diorámában szerdán és csütörtökön** a gyönyörű szép Rajna vidék lesz látható. Ezen igen tanulságos látványosság igen csekély belépti-díj mellett tekinthető meg érdemes a megnézésre.

— **Debreczen legszebb** barende zésü kávéháza ma kétségtelenül a Magyar Király kávéház, hol esténként felváltva elsőrendű cigányzenekarok játszanak. Ma Kiss Béla tart hangversenyt teljes zenekarával. Pontos és előzékeny kiszolgálásról az előnyösen ismert Erős Jakab kávéos gondoskodik.

x **Letzter József** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piacz-utca 44. Dr. Ujfaluassy-ház. Allandó fényképképzés a műterem kapubejáratánál lévő kirakatban látható.

x **Mentze Henrik** ujdonságok áruházában nagy változás és átalakítás miatt az összes raktáron levő áruk **rendkívül le szállított áron** adatkak el. Egyes áruk, melyek teljesen kiáruultaknak **gyári áron alól is.**

x **Urak!** Az általános ipari pangás folytán elhatároztam, hogy az egységes szabott árt megteremtsem és így készítek mérték után hazai és külföldi finom gyapjuszövetekből **18** forintért divatos férfioltonyókat, remek szabásban és kitűnő szakértelemmel. Klein Adolf drezdai akadémiában végzett szabász. Üzlet Piacz-utca 66.

## Egyházak és iskolák.

### Csiky Lajos amerikai utja.

Levél a szerkesztőhöz.

Igyekszünk mindig ébren tartani a nagyfontosságú ügyet, Csiky Lajos amerikai utjának kérdését. Eppen ezért szives készséggel nyitunk tért a t. barátunk által hozzánk intézett levélnek is:

Kedves Barátom! B. lapod f. hó 26 iki, vasárnapi számában az „Egyházak és iskolák” című rovatban „Amerikai esperes Debreczenben” címmel egy híred jelent meg azzal a tartalommal, hogy Kuthy Zoltán amerikai magyar református esperes közelebb Nagyváradon időzvéen, az ottani „Szabadság” egyik munkatársával beszélgetést folytatott s egyebek közt azt a nyilatkozatot tette, hogy átrándul majd Debreczenbe is, lebeszélendő engemet tervezett amerikai utamról.

Tegnap hajnalban jöttem haza Budapestről, hova családi ügyek rendezése végett kellett felutaznom s rengeteg teendőim közepette csak ma, kedden délután tudok időt szakítani arra, hogy ezen, engemet nagyon közlelő érdeklő hirre itt, a hol az megjelent, a nyilvánosság előtt érdemlegesen reflektáljak. A nagyváradi „Szabadság” cikkének engemet érdeklő sorai szóról-szóra így hangzanak:

„Munkatársunk megkérdezte Kuthy esperest, hogy annak a tervnek, amelynek Csiky Lajos debreczeni theologiai tanár csinál most propagandát, hogy Amerikában gyűjtést indít a debreczeni egyetem javára, lesz e eredménye, Kuthy kijelentette, hogy Amerikában Csiky annyit sem fog összegyűjteni a debreczeni egyetemre, amennyi az utiköltségét fedezi. Az amerikai magyarok tul vannak terhelve a sok egyesülettel, testülettel, az angol amerikai előtt pedig teljesen közömbös az, hogy lesz-e debreczeni egyetem vagy nem. Kuthy különben tegnap reggel átutazott Debreczenbe s mint mondotta, le fogja beszélni Csiky Lajost amerikai utazásának tervéről.”

Hát ehhez a hirhez nekem szavam van. Azt mondja általában az én Kuthy Zoltán barátom, hogy „az amerikai magyarok tul vannak terhelve a sok egyesü-

lettel, testülettel.” De hát, Istenem, én az általam felolvasott s közzé is tett, mondjuk: memorándumban egyetlen betűvel sem mondom azt, hogy én az amerikai magyarok közé megyek, azt ellenben többször érintettem, hogy az angol nyelvű amerikaiak között szándékozom tervbe vett munkámat folytatni. Idézhetnék erre munkálatomból több példát, de ha ismétlem, hogy olyasmit lehetetlen abból kiolvasni, mintha én ottani szegény magyar véreink között is gyűjteni akarnék a debreczeni egyetemre, ezzel a tétellel könnyen végezhetek. Legfentebb annyit teszek még hozzá, hogy szeretettel keresem fel magyar lelkésztársaimat, ahol megfordulván, ilyenek létéről tudomásom lesz; sőt, ha az illető helyen vasárnaponként nem kapnék angolnyelvű presbyteriánus katedrát, amelyben prédikálhassak, a magyar református templomba megyek Isten igéjét hirdetni, ha ugyan a lelkész ur átengedi nekem katedráját; de általában időmnek csak igen-igen kevés részét szándékozom a magyarok közt tölteni, mert missióm az angolnyelvű amerikaiak közé utasít.

Igen ám, de „az angol munkás előtt teljesen közömbös az, hogy lesz-e debreczeni egyetem vagy nem,” — mondja állítólag Kuthy barátom, miután előzőleg már kijelentette, hogy „Csiky Lajos annyit sem fog összegyűjteni a debreczeni egyetemre, a mennyi az utiköltséget fedezi.” Ezek már kétségenkívül súlyos szavak. De hát kérdezem, hogy nem éppen olyan közömbös volt-e az angol amerikai előtt, hogy a németországi kaiserwerekben legyen-e vagy ne legyen diakonissképző intézet, mint a milyen közömbös reá nézve a debreczeni egyetem ügye? És pedig arra a czélra Flicdner sok-sok ezer dollárt egybegyűjtött Amerikában. Hogy nem éppen olyan közömbös volt-e az angol amerikai előtt, hogy a kolozsvári unitárius főgimnáziumban néhány tanszéket ő alapítson meg, mint a milyen közömbös reá nézve az általam képviselőm unitárius tanár igen tekintélyes, igen nagy összeget össze tudott gyűjteni angol amerikai hittestvérei között. Persze hogy közömbös reá nézve az általa nem ismert ügy, — ámde éppen azért megyek ki közéje, hogy megismertessem azt vele, hogy érdeklődését felhívjam arra. Azt tények igazolják, hogy az amerikai presbyteriánusok nagyon is érdeklődnek a mi egyházi ügyeink iránt, — és pedig a debreczeni egyetem kérdése is egyházi ügy. Hiszen az amerikai presbyteriánus egyházak nem akarják Kuthykat a hazai református egyház kapcsolatába visszabocsátani, pedig azzal nagy anyagi teher esnék le vállalkról. Nem gyűl össze annyi sem, a mennyi utiköltségemet fedezi! Honnan tudja azt Kuthy barátom, hogy nem rendelkezem-e én is olyan beszélő képességgel, és társadalmi routine-nul, a minővel Kovács János rendelkezik, hogy nincsenek-e olyan összeköttetésem, a melyek a legelőkelőbb házak ajtait fogják előttem felnyitni?

Az első kérdésre természetesen, nem tudok felelni, s én felelhetek legkevésbé; de a másodikra igenis felelhetem, hogy hatalmas összeköttetéseket szereztem már eddig is, és még nagyon sokat fogok szerezni. Ez még bizonyításra váró dolog sok volna, hogy a kevés számú amerikai unitáriusok iskolai dolgokra adakozóbbak volnának, mint nagyszámú és gazdag presbyterium.

Engemet e tervről lebeszélni nem lehet. Kuthy barátomat szeretettel várom, s ha meglátogat, igen szívesen fogadom. De ha csak ezért jönne hozzám, czélját nálam nem éri el. Nagy tervemmel egy év óta foglalkozom, annak minden részletét át — és átgondoltam) férfi észszel határoztam el arra magamat, s ha lemondanék majd róla, az csak azért lenne, mert le kellene róla mondanom, ha egyházi fő-

hatóságom nem adná meg a tervem kiviteléhez szükséges engedélyt.

De hát most minden erőket arra fordítjuk' ugy-e, hogy Debreczenben egyetemünk legyen!

Egy jóindulatú, s ennyit szabad magáról mondani: tisztességes nevű emberet, ki a kinevettetést bizonyára nem kockáztatja, nem szabad ilyen dolgában előre való ijeszttetéssel visszatartani skarni.

Szerencsém, hogy székely vagyok, kinek van elég bátorságom küzdeni az általam kitűzött célért.

Csiky Lajos.

## TÁVIRATOK.

### Az udvari ebéd.

Budapest, márczius 28. Ma este zajlott le az udvari ebéd. Az uralkodó különösen Lukács László pénzügyminiszterrel, de feltűnő hosszasan Kossuth Ferenczcel beszélgetett. Magyarul szólította meg, majd olaszul folytatták a társalgást. Az olasz kormányválságra terelte az uralkodó a beszédet, de ugyancsak meglepődött Kossuth Ferencz kitűnő értesültségén.

— Hasonlít az olasz kormányválság a mienkhez. Giolitti is aféle erős kezű kormányelnök volt.

— De azért én biztosan remélem a kibonyolítást, felelte az uralkodó.

Zichy Aladár gróftól atyja után kérdezősködött. Szederkényi Nándortól azt kérdezte, hogy van az egri érsek. Mikor hallotta, hogy gyöngélkedő, azt mondta, kár volt a délvidékről visszatérnie. Justh Gyulától kérdezte, van-e sok dolga, mire a Házelnök azt felelte, hogy a felgyülemlett hátralékokat dolgoztatja le, Gulner Gyulával gazdasági, Battyány Lajos gróffal politikai dolgokról beszélgetett. Batthyány az egyik laptudósítónak azt mondta, hogy soha udvari ebéden ily érdekes társaságot nem látott, mint most, végül kijelentette, hogy a válság dolgában még semmi irányban sincs döntés.

### Görög forradalom Kréta szigetén.

Kána, márczius 28. (Reuter.) Papa gajmakin, az ideiglenes nemzetgyűlés elnöke a kozulokhoz intézett proklamációt bocsátott ki, amelyben kijelenti, hogy a krétai lakosságot olyan rendszer szerint kormányozzák, amely majdnem abszolutizmus, képviselőit általános gyűlésre hívta össze, amely Krétának Görögországgal való egyesülését fogja proklamálni. A proklamáció köszönetet mond a hatalmaknak és arra kéri azokat, hogy tekintetbe véve a polgárosulás elősegítését, álljanak el attól, hogy a jelen állapotot erőszakkal fenntartsák. A nemzetgyűlés Krétának Görögországgal való egyesülését ki fogja hirdetni ama szigetek kivételével, amelyeket 1895-ben nemzetközi csapatok megszálltak.

### Kisérletek a 67-es pártokkal.

Budapest, márczius 28. Szögyény berlini nagykövét ma a 67-es pártok vezérférfiaival tanácskozott. Ezért kereste fel ma Tisza István Rakovszkyt is, a néppárt alelnökét. Szögyény terve az, hogy hivatalnok-kormány alakulna, amelynek a 67-es pártok az adót és ujonczjutalékot megszavaznák. A 175

tagból álló függetlenségi és 48-as párt nélkül azonban bajosan fog ez a terv sikerülni!

### Az orosz munkások mozgalmái.

Pétervár, márczius 28. A jaltai fő városi tanács elhatározta mai rendkívüli ülésében, hogy köszönetet mond azoknak, a kik vállalkoztak a polgárok védelmére azután, hogy bebizonyult, hogy a rendőrség egyáltalában nem tudja a személyeket és tulajdonukat megvédelmezni. Elhatározték, hogy szervezik az önvédelmet és evvel külön bizottságot bíznak meg, mely vezetni fogja a tulajdon védelmére szolgáló intézkedéseket és a zavargások okainak kiderítését. Tekintettel ama nehézségekre, a melyek az eseményekből Jalta lakosságára hármlanak, különösen a kereskedelmi és ipari körökre, elhatározta a városi tanács, hogy felkéri a pénzügyminisztert arra, hogy a váltóóvásokat a rend helyreállításáig beszüntesse. Jaltába csapatok érkeztek. A csernigovi kormányzásban lévő Neskin kerületben parasztzavargások törtek ki. Ma külön vonaton csapatokat küldtek oda. A juszofkai új orosz kohótársulat munkásainak három hetes sztrájkja miatt a műveket határozatlan időre bezárták. A kohó és bányák 4000 munkása megkapva fizetését, visszatért hazájába.

### Az ellenzék vezérőlbizottságáról.

Budapest, márczius 28. A szövetség ellenzék vezérőlbizottságát szombaton délelőtt 10 órára értekezletre hívta össze Kossuth Ferencz.

### Az örmények forrongásai.

Tiflisz, márczius 28. A gorgii kerületben mind nagyobb és veszedelmesebb lesz a forrongás. Szemogéni község parasztjai elhatározták, hogy ügyeiket a maguk kebeléből választott képviselőkkel intéztetik és a község határában lévő uradalomnak egy részét kárpótlás nélkül használják. Mihajlov állomás közelében parasztok és munkások gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy a felsőséget engedményekre kényszerítendő, erőszakot alkalmaznak és az igazgatósági épületet felgyújtják. Heredi községben a parasztok megakadályozták a hivatalnokokat működésükben, Ruizi községben megrongáltak négy vízimalmot, a melyek vita tárgyai voltak a parasztok és földbirtokosok között. A parasztok kívánságainak tisztázása végett Vedenbauch államtanácsost küldték ki Goriba. A zavargások veszedelmesebbé válván, katonaságot küldtek ki.

### Véres kardpárbaj tisztek közt.

Szathmár-németi, márczius 28. Zakariás Aladár közös hadseregbeli százados és Dobó Rémus honvédfőhadnagy súlyos feltételek mellett vitak ma kardpárbajt: lovassági kard, kötés nélkül, szuras megengedéssel, lovassági kardok. Zakariás fején, Dobó karján sebesült meg.

### Politikai szélhámoság készül.

Budapest, márczius 28. A szabadelvűpárt intéző bizottsága ma este 8 órakor ülést tartott, amelyen a holnapi értekezlet elé terjesztendő javaslatot mutatta be Tisza István. A javaslat igen kuruczos és hangzatos. A 48-as párt egyik vezető tagja ezt mondta róla:

— Holnapra nagy komédia készül a szabadelvűpártban, hogy Szentiványi

és társai kilépését megakadályozhassák. Az ország előtt nagy hazafiaknak akarnak feltűnni, kuruczkodni fognak, a nemzeti követeléseket fogják hangoztatni, stb. Az ország azonban nem fog felülni a talmi-hazafiaknak.

### Az önkényuralom ellen.

Sátoraljajhely, márczius 28. Zemplénmegye mai közgyűlésen tiltakozott az alkotmányellenes, többség nélküli kormányzás ellen, míg Andrássy Gyulának elismerést szavazott.

### Andrássy az uralkodónál.

Budapest, márczius 29, hajnali 2 órakor. Andrássy holnap megy az uralkodó elé, aki kormányalakítással megbizzza. Udvari ebéd után 9 órakor Szögyény a nemzeti kaszinóban Andrássy Kossuth és Darányival tárgyalt. Lesznek nemzeti engedmények. A bécsi „Informativ” című szolgáló szláv érdekeket szolgáló nyomatos jelenti. Az uralkodó enged, lesz magyar jelvény, zászló és vezényszó, de a szolgálati nyelv német marad. A lengyelek örülnek e fordulatnak.

## Törvénykezés.

Haszontalan vádaskodás. Ménesi Istvánné Dobos Zsuzsa 18 éves menyecske ellen panaszt tett Török Jánosné hajdusámsóni lakosnő, hogy tőle 1 kanál zsirt és 1 vörös hagymát ellopott, még pedig a kamrába álkulcsal való behatolás után. A kár még 10 fillért sem tett ki. Világos, hogy a feljelentés asszonyi boszu, a bűnvizsgálat pedig tájékozatlanság műve. A törvényszék fel is mentette a menyecske büntethető cselekmény hiányában. Az ügyész — hová lettél komolyság? — felebbezett. Kár a papírért, a tentáért, a drága időért. Bizony bizony az az a híres copf, amelyet nálunk a koponyán belül viselnek — és még mi a kínaiakat kinevetjük!

### Nem választó, nem választható.

A szombathelyi választók nevében kövári Kafher Béla volt szerkesztő és társai által dr. Blaskovits Sándor képviselő ellen beadott petíció ügyében ma volt az első tárgyalás. A petícionálókat dr. Tetéleni Ármin képviselte, aki azon az alapon kérte a választás érvénytelenítését, hogy Blaskovits nem választó. Ezzel szemben Bródy Ernő védő hivatkozott a budapesti IV. kerületi választók névsorára, ahol Blaskovits be volt jegyezve. Vavrik tanácselnök ez alkalomra behozatta a gróf Tisza István ellen beadott petícióba mellékelte választói névlajstromot s konstátálta, hogy két Blaskovits Sándor is van benne, az egyik 76, a másik 71 esztendő, de egyik sem lakik a Magyar utcában, ahol a 36 esztendő dr. Blaskovits Sándor képviselő lakik. Rövid ülés után a Kuria kimondotta, hogy ez ügyben április 12-én mondja ki az ítéletet.

## Terménytőzsde.

Shvarecz E. debreczeni bizományos távirati jelentése. Budapest, 1905. márczius 28.

Készáru 15 fillérrel olcsóbb	
1905. októberi buza . . . . .	16.44.—46
1905. áprilisi buza . . . . .	18.34.—36
májusi buza . . . . .	18.24.—26
októberi rozs . . . . .	13.26.—28
1905. áprilisi rozs . . . . .	14.76.—78
októberi zab . . . . .	11.74.—76
1905. áprilisi zab . . . . .	13.94.—96
1905. májusi tengeri . . . . .	15.02.—04
juliusi . . . . .	14.92.—94
szeptemberi . . . . .	—
1905. augusztusi repeze . . . . .	22.40.—60

Piacz-u. 7. szám alatt

## Lovass és Ladányi

csödtömög áruraktárát további nagy áreszállítás mellett árusítjuk el.

**Nagy mennyiségben kaphatók**

Női ruha szövetek. — Blouz selymek. — Delain, zefir és mosókelmék. — Francia derékfüzők. — Csipkék, szallagok. — Kész Blousok és szoknyák. — Ágy- és asztalterítők. — Paplanok. — Pokróczok. — Vásznaq stb. stb.

## Donogán és Somossy

állandó főüzlete  
kistemplom-bazár.

## Luczernamag, Lóheremag, Répamagvak

legelősbő árban kaphatók  
**Deutsch Albert és Fia**

magkereskedésében  
Hatvan utca 9. szám.

## Megérkeztek

a tavaszi és nyári idényre a legújabb mintájú gyapju Delainek, selyem batistok, ajouros fehér és fekete piqué batistok, Cosmanosi kartonok. Harisnyák, keztyűk és mindennemű rövidáru nagy választék elsőrendű minőségű vászon és asztalneműekben. — Szolid, olcsó, szabott árak mellett

## Nádudvary Lajos

vászon-, kézmű- és rövidáru raktárában  
Vágó Andor féle üzlet, Piacz u. 28.

## Megérkeztek

a tavaszi idényre a legújabb

**Női divatszövetek, Gyapju és borduros Delainek**  
50 krtól feljebb.

**Blouse selymek Divatos ruhadiszek**

Csipkék, szallagok és bélésáruk  
**Szabó Lajos fiai cégénél**  
DEBRECZEN, Rózsater.

Államilag vizsgált takarmánynak való

## répa és luczerna magvak

Gyorsan száradó

**Festék és padlómáz**

előnyös árban kapható

## KOHN HENRIK

fűszer- és festék üzletében

⇒⇒ Gróf Dégenfeld-tér 7. ⇐⇐

Szélűző, görcscsillapító

## Bibergeil-csöppek.

Egy az étvágyat gerjesztő és az emésztést előidéző házi szer.

== Egy üveg ára 1 kor. ==

2 üvegnél kevesebb (Utánvét K 2.50) postán nem küldetik. — Kapható

**Julius Bittner's gyógyszerésznél**  
Gloggnitz (Alsó-Ausztria.)

## Tisztelt iparos osztály!

Hollandiából hazakerkezve kötelességemnek tartom a t. iparos osztály figyelmét felhívni, miszerint az ottan vásárolt és magammal hozott hajórakomány

**kétszer főzött lenolaj kenczét**

különként 32 krajczárjával a tisztelt iparos osztály rendelkezésére bocsájtom. — Tisztelettel

**Neumann Nándor**

kizárólagos festék-, lakk- és kencze nagykereskedő  
DEBRECZEN, Hatvan-utca 6. szám.

## Szépírási tanfolyam.

Tisztelettel értesitem a művelt közönséget, hogy f. é. április 3 án újabb tanfolyamot nyitok a magyar és német **szép- és diszírás** sikeres elsajátítására.

Ezerekre menő tanítványaim gyönyörű írásuknak köszönhetik előkelő állásukat, gyors haladásukat.

Tanórák délelőtt 10—12 és este 6—8. Beiratás naponta 11—1.

== Tandij 20 korona. ==

Tanterem: Városi bérpalota bal oldalán III. kapu, II. emelet a mérnöki hivatal szomszédságában.

ZALAI MARK tanár.

## Szőlősgazdák szövetkezete

Debreczen, Piacz-u. 81. Telefon 367. sz.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy szövetkezetünk a **nagybani eladást**, valamint **palaczkos** borok árusítását megkezdte.

Áraink hordószámra 50 literen felüli mennyiségben:

Rizling	literje	50 fill.
Ezerjó	"	50 "
Vegyes faj	"	40 "
Sestakerui	"	36 "

**Husvétii kóser borok:**

Rizling	literje	50 fill.
Ezerjó	"	50 "
Kövidinka	"	40 "

**Palaczkosza** 1 literes üvegekben s 5, 10 és 15 literes befont üvegekben:

Rizling	literje	80 fill.
Ezerjó	"	80 "
Kövidinka	"	64 "
Kadarka	"	64 "
Asztali	"	64 "
"	"	56 "
Vörös	"	1 K.
Érmelléki	"	80 fill.

Megrendeléseket telefon útján is elfogadunk és házhoz szállításáról gondoskodunk

Tisztelettel

## Szőlősgazdák szövetkezete.

## Női ruhaszövet

**Blous selyem**

**De laine és**

**mosó kelme**

## ujdonságok

megérkeztek

## Donogán és Somossy

cégénél

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

# INDRA TEA

a legjobb és legfinomabb tea a világon! Melange a legfinomabb és legerősebb china, ceylon- és indus-teákból, kapható a jobb-fűszer-csemege kereskedésekben és a grogueriában. — Nagybani szétküldés: **Indra tea import company, Triest.**

## Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér. **Vidéki tudakozódásnál tessék válaszbélyeget csatolni.**

**Szivjunk „Progress“ egészségi szivarka hüvelyt,** főraktár Debreczen és vidéke részére. **Allamilag vizsgált** luczerna, ló here és répa, konyha, kerti és virágmagvak, 1 üveg **Ermelléki** ó 24 kr., 1 üveg **Ezerjő** ó 24 kr., 1 üveg **Magyarádi** ó 32 kr., 1 üveg **Villányi Siller** ó 26 kr., 1 üveg **Rizling** 4 éves 32 kr., vizzel mosható szobapadlómoz **Linoleum** 1 doboz **65 kr.** Merkli Ferencznel Fűvészkert-utca 14. Telefon 374.

**Koszoru és csokor** szállagokra arany vagy ezüst nyomásokat jutányos áron készít **Antalfy F.** könyvkötő-bördíszműves Piacz-utca 31.

**Finom friss sütni való Cocus zsir** az ünnepre kitűnő Margarin vaj Kohn Henriknél, gróf Dégenfeld-tér 7.

**Eladó házak.** Debreczenben, Széchenyi-utca 50. sz. ház és Arany-János-utca 59. sz. ház, mely két ház véggel összenyulik, együtt 60,000 kor. azaz hatvan ezer koronáért, esetleg külön-külön 32.000 illetve 28.000 koronáért a betáblázott 20.000 korona törlesztéses kölcsöntartozásnak egészben vagy részbeni átvétele mellett a legkedvezőbb részletfizetésre is eladó, esetleg kisebb értékű ház vagy más ingatlanért reáfizetés mellett elcserélhető. Megjegyeztetik, hogy a két háznak évi bérjévedelme 5000 koronára tehető. Értekezhetni a tulajdonossal bent a házban.

**Akinek pénze nincs,** de szüksége annál több, az menjen **Kaiser Salamonhoz** (Hatvan-u. 2.), hol a legelegánsabb női és férfi ruhakelmék, kész öltönyök és felöltők, szőnyegek, garnitúrák, vásznak, képek, tükrök és minden elképzelhető dolog a legjutányosabban heti 1, vagy 4 korona részletre kapható.

**Épület üvegezéseket,** új ablakok és képek retet készíteset legjutányosabban vállalja Blattner József üveg- és képkeret üzlete Csapó-u. 1. sz.

**Csak 3 forintért** készülnek bármily fénykép után életnagyságu kréta rajzu képek biztos sikerrel a legszebb kivitelben. Megrendelések kizárólag **Harmathy Pál** anti-quariumába intézendők Debreczen, Fűvészkert 14.

**Órák, ékszerek** minden kivitelben legolcsóbban csakis **Kurián Gvula** órás és ékszerésznél Debreczen, Piacz-utca 42.

**Paprika edes, nemes,** 5 kilogrammos postacsomagokban bérmentve 13 koronáért kapható **Krigovszky János** paprika gőzmalmában Kalocsán.

**Asztalos** segédek állandó munkára fölvetetnek **Török Bálint-u. 24. sz.**

**Egy kisebbszerű fűszerüzlet** berendezés jutányosan eladó s a helyiség kiadó **Késes-utca 37. sz.**

**Nem gyári,** hanem saját készítményű cipők legolcsóbban beszerezhetők **Krausz Mór** cipésznel Piacz-u. 34. sz. Közvetlen a főposta mellett.

**Kerékpárok,** Dianna, Premier, Puch & Comp-féle, Stiria egyedül csakis **Keszler A.** nál kaphatók Debreczen, Piacz- és Simonffy-utca sarok.

**Szabósegéd** javasítás és vasalásra, valamint egy aij-vasalónó azonnal alkalmazást kaphat **Hrabéczy Antal** ruhafestő intézetében Széchenyi-u. 42.

## Goldstein Samu kézműáru üzlete

Simonffy-utca 2. szám.

Ajánlja tavaszi idényre dus választékban érkezett **Cartonok, Delinek, Francia Batiszt szövetek,** továbbá a legkitűnőbb minőségű vásznak, kanavászok, chiffonokat rendkívül **olcsó árak** mellett.

Különösen felhívom a vevő közönség b. figyelmét **saját készítményű** paplanaimra, u. m. : clott finom 3 frt 80 kr., clott legfinomabb 4 frt 50 kr. minden színben.

Legszebb kivitelű garnitúrák és abakfüggönyök nagyválasztékban. B. pártfogást kér, tisztelettel

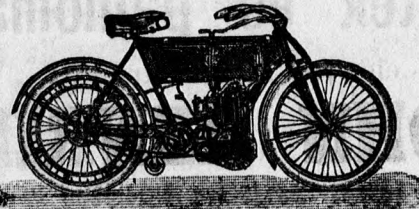
**GOLDSTEIN SAMU,** Simonffy-u. 2. sz., Városi bérház.

## A technika legkiválóbb alkotásai a motor és kerékpár ipar terén

csakis

## ROSENBERG és HAMMER

kerékpár és varrógép-műhelyében **(Piacz-utca 2. sz.)** található.



Dusan felszerelt kerékpár és alkatrészek legelőnyösebb bevásárlási forrása.

**Motorkerékpárok** kedvező fizetési feltételek mellett.

## Magvak nagy raktára Debreczenben, KONTSEK GÉZÁNÁL, Kossuth-utca.

Valódi erfurti konyhakerti és virágmagvak direkt behozatala a legelső világhírű forrásokból. Gazdasági magvak a legjobb fajtisza és magas csiraképeségű minőségben. Luczerna, Lóhere, quedinburgi és hazai Takarmányrépák, dísz-, pázsit- és réti fűmagvak nagy választékban. Bükköny, Csibehur, Cukor-csírok, Muhar stb.

### Kertészetemből :

mindennemű élő virágtövek, virág- és konyhakerti termények plántái, virághagymák és gumók nagy választékban.

Remek **Chrisantemum** tövek 10 drb 2'80. Ujdonságok 10 drb 5 korona. Legszebb **Cactus Györgyikék** (Georginák) 10 drb 3'60 kor. ujdonságok 10 drb 5 kor. Japáni liliomok, tubarózsák, **Begoniák,** Japáni Iris, Crozy és orchidea virágu Cannák, igen olcsón.

**Nagy képes árjegyzék kívánatra.**

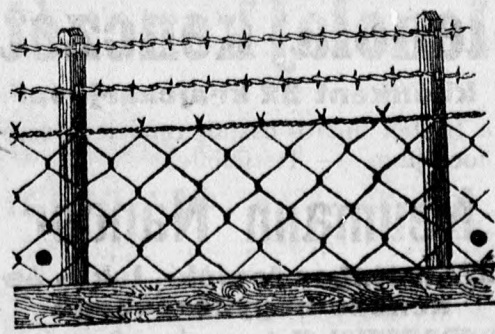
Lóhere magvakban igen előnyös ajánlatot tehetek.

## NEUBAUER JÁNOS

vassodrony-szövet, szita-áru, szabadalmazott kocsi-ülés, ruganyos ágybetét és sodrony-kerítések gyára.

DEBRECZEN, Kéttmalom-utca 4-ik szám.

Üzlethelyiség: Piacz-utca 12. az „Arany Bika“ szállodával szemben.



Gyártmányaimra számtalan sok kitüntetés és előismerést nyertem.

Készítek mindennemű sodronykerítést a legegyszerűbttől a legdiszesebbig. Fácánosok, erdők, szőlők, gyümölcsösök, udvarok, parkok s baronfi udvarok kerítését, szórórosta szöveteket, föld- és kavics áthányórostaikat, sodrony lábtörlőt, ökörszajkosarakat, szóval mindennemű drótmunkákat. Kitűnő ruganyos ágybetéteket s szabadalmazott ruganyos acélsodrony-kocsiülést

Ezen minta szerint készült kerítés igen olcsó s minden eddigi kerítést felülmul tartósság és czélszerűség tekintetében

**Kívánatra képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.**

Szíves pártfogást kérve  
**NEUBAUER JÁNOS.**